

Jaarverslag 2023

Inhoudsopgave

• “Samenwerken in de buurt tegen de wachtlijsten”	3
Voorwoord directeur – bestuurder Lilian Tham	
• Missie en visie van MOC 't Kabouterhuis	4
• Organogram	7
• Hulp aan 2400 kinderen van 0 – 7 jaar en hun ouders in 2023	8
• Aantal kinderen in behandeling bij 't Kabouterhuis per gemeente in 2023	10
• Cliënttevredenheid: een 9	11
• Stem van de ouders: bijeenkomsten op de locatie	12
• Kinderen met autisme	13
• Kwaliteitseisen	14
• Op latere leeftijd erger voorkomen: preventie	15
• Kennis & Innovatie	18
• De Jonge Kind Academie: trainingen en scholingen	19
• Onze samenwerking	21
• 't Kabouterhuis in de (sociale) media	24
• Actief op onze locaties: netwerken, stagemarkten en werkbezoeken	26
• Maatschappelijk verantwoord ondernemen	28
 Jaarverantwoording	 29
 Raad van Toezicht	 30
Ondernemingsraad	33
Personeelsgegevens	35
Financiële gegevens	36
De toekomst	38
 Contactgegevens	 41
 Colofon	 41

“Samenwerken in de buurt tegen de wachtlijsten”

Het was onderwerp van vele gesprekken in 2023 voor iedereen werkzaam in de jeugdzorg en de jeugd ggz: de gestaag groeiende wachtlijsten en wachttijden en de stagnatie in de keten in zorg aan het jonge kind. De overleggen tussen gemeente, zorgaanbieders en samenwerkpartners toonden grote betrokkenheid, maar het kon natuurlijk niet bij praten blijven. We moesten ook iets doen!

De gesprekken met ouders, die thuis zaten met een kind dat (nog) lange tijd nergens terecht kon, waren vervuld van wanhoop en vaak ronduit schrijnend. Want thuis zitten met je kind dat hulp nodig heeft en het niet (op tijd) krijgt, zorgt voor onrust en problemen en dan druk ik me nog voorzichtig uit.

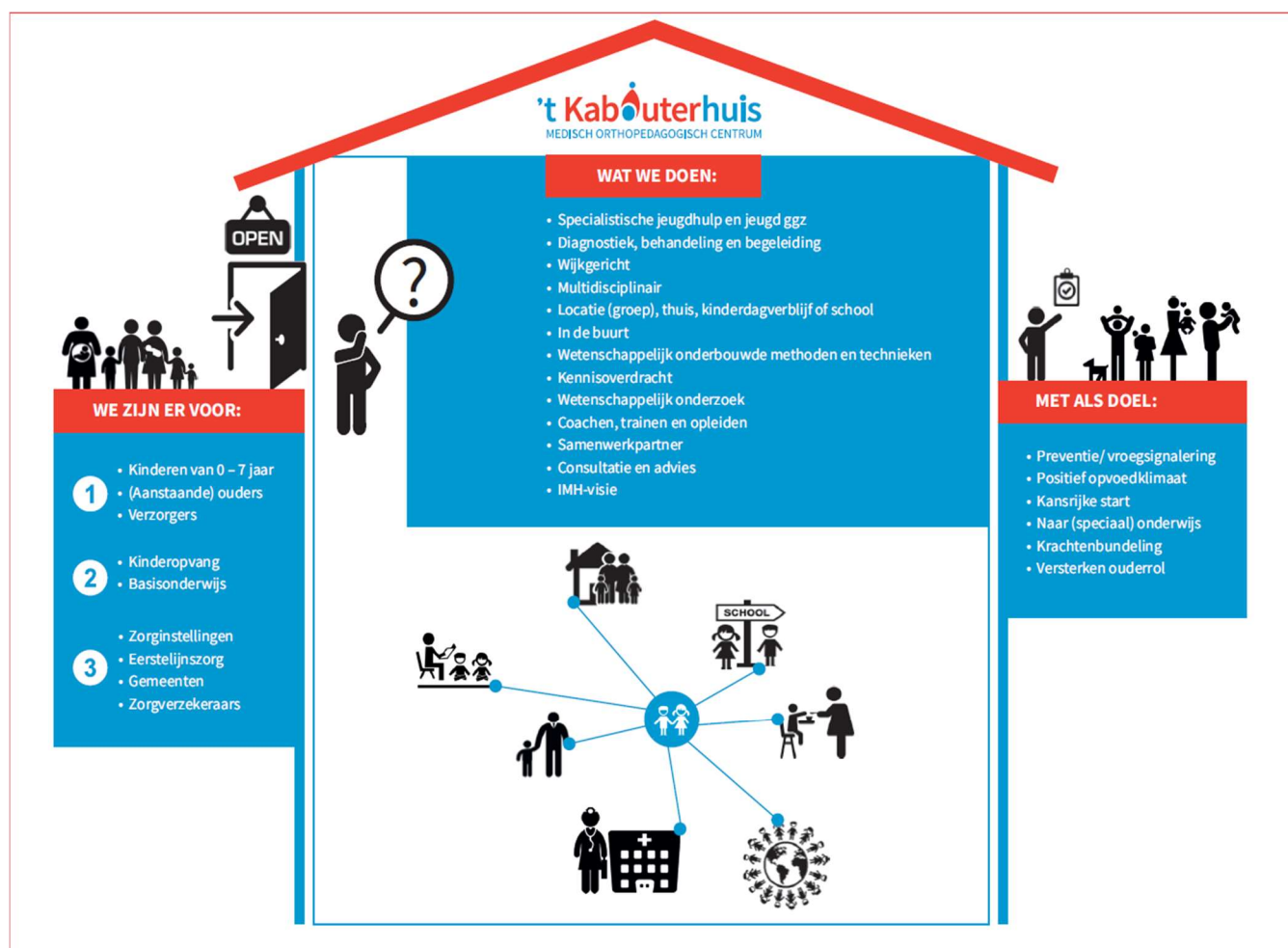
Trots ben ik op de middel en lange termijn oplossingen die we als samenwerkpartners vorig jaar samen hebben bedacht en ten uitvoer hebben gebracht. Niet alleen praten maar echt met concrete acties zo veel mogelijk, hoe klein het aantal ook was, kinderen van de wachtlijst halen. We werken daartoe zoveel mogelijk **buurt- en wijkgericht en domeinoverstijgend** binnen de jeugdzorg, het onderwijs en de opvang, om meer samenhang te creëren. Evenals samenwerkingen buiten de jeugdzorg, zoals met de volwassenen ggz en schuldhulpverlening. We zijn een aantal pilots gestart, waarover u meer kunt lezen op pagina 19 van dit jaarverslag. In 2024 en de jaren daarop gaat onze samenwerking verder!

Onder meer door vroegsignalering is de vraag naar onze zorg fors gestegen. Dit zorgt voor oplopende wachtlijsten in de ketenzorg, zowel bij de instroom als bij de uitstroom en toenemende werkdruk in een tijd van personeelsschaarste in een krappe arbeidsmarkt. Daarbij komen ook de oplopende kostprijzen vanwege langere en duurdere trajecten. We realiseren ons dat de budgetten voor jeugdzorg stijgen en dat dit ongewenst is. Het is belangrijk om te voorkomen dat kinderen onnodig in de hoogspecialistische jeugdzorg terecht komen. Daarom zetten wij extra in op preventie.

In 2023 zijn we gestart ons diagnostiek proces te versnellen om een kind dat wacht eerder te onderzoeken en te kijken of een kind wel of niet door ons behandeld kan worden. Vorig jaar hielpen we bijna **2400 tussen de 0 en 7 jaar** en hun ouders, van preventie tot en met hoogspecialistische jeugdzorg. **De ouders gaven ons hiervoor een 9.** Ik ben trots op onze medewerkers die vanuit hun passie en motivatie jonge kinderen de kansen geven die ze zo verdienen, om zich te ontwikkelen. Ondanks de wachtlijsten en het tekort aan personeel. En dan zulke tevreden ouders. Ga er maar aan staan. Ik wens u veel leesplezier met dit jaarverslag.

Lilian Tham
Directeur- bestuurder

Onze missie en visie

Onze missie, visie en strategie

Missie

Ieder kind verdient het om in een gezonde en veilige omgeving op te groeien. Onze hulp is op de eerste plaats gericht op een gezonde sociale en emotionele ontwikkeling van het jonge kind (- 9 maanden tot 0 – 7 jaar). Daarbij zetten wij de relatie tussen ouder, kind en omgeving centraal, om **zo vroeg mogelijk** een veilige en sensitieve relatie met hun (ongeboren) jonge kind te ontwikkelen.

Visie

Wij werken vanuit de visie ‘**Kind in Context**’: een geïntegreerde werkwijze waarbij wij het kind onderzoeken, diagnosticeren, behandelen en begeleiden in de omgeving waarin het opgroeit. Essentieel in onze behandeling en begeleiding is de rol van ouders en het sociale netwerk rondom het kind. **Vroegtijdige signalering en behandeling** kan problemen op latere leeftijd voorkomen. Wij streven daarom naar een sterke professionalisering van het voorveld om problemen snel te (h)erkennen en tijdig in te grijpen.

Strategie

Diagnosticeren, behandelen en begeleiden doen wij vanuit multidisciplinaire teams. Wij hebben veel specialistische kennis en expertise op het gebied van het jonge kind onder één dak en werken nauw samen met andere betrokkenen rondom het kind en gezin. Wij bieden passende zorg (niet te veel, maar ook niet te weinig) door middel van vraaggerichte programma's: we bieden hulp op maat. Door kennis te ontwikkelen, te delen, toe te passen en te vernieuwen blijven wij onze hulp optimaliseren.

Onze doelstelling

Ons doel is het optimaliseren van de ontwikkeling van het jonge kind. Daarnaast willen we de ouders versterken in hun ouderrol, de kwaliteit van de ouder-kind relatie verbeteren, de omgeving versterken in de begeleiding van het kind en daarmee een positief opvoedklimaat creëren. Zodat het kind en zijn/haar omgeving zo snel mogelijk weer verder kunnen, zonder onze hulp.

Bij 't Kabouterhuis werken we **multidisciplinair**: orthopedagogisch medewerkers, gezinsbegeleiders, gedragswetenschappers, kinderartsen, kinderpsychiaters, kinderrfysiotherapeuten, logopedisten, psychotherapeuten en verpleegkundigen.

In de buurt

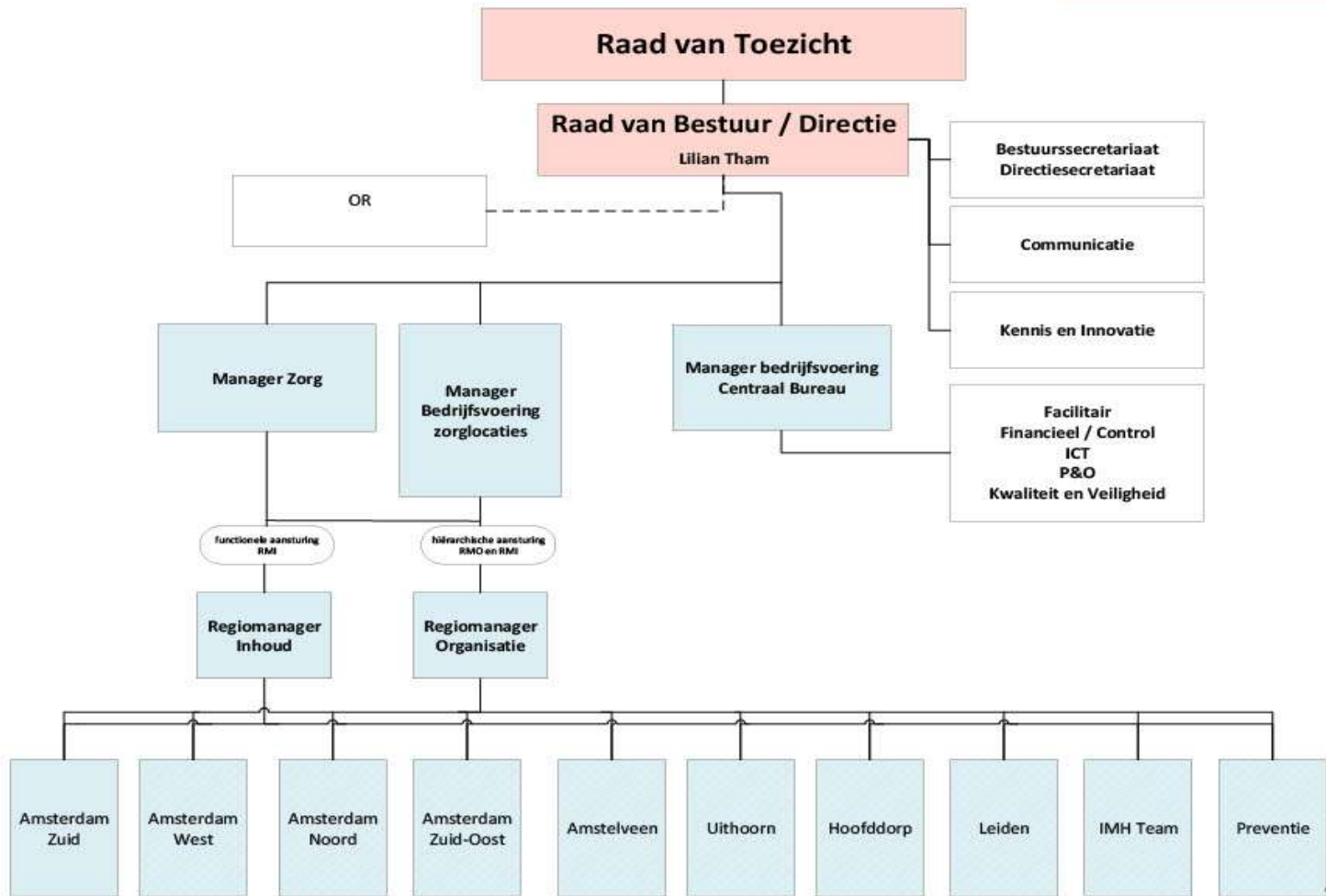
Vanuit het relationeel perspectief is het belangrijk om het kind zoveel mogelijk in de eigen omgeving te onderzoeken, begeleiden en behandelen. Dat kan betekenen dat hulp wordt geboden thuis, bij de opvang of op school, maar ook dat een kind samen met de ouders/verzorgers naar een locatie komt. Wanneer groepsbehandeling geïndiceerd is dan zal dit gecombineerd worden met hulp in de context, met aandacht voor de ouder/verzorger-kind relatie.

Zorg op maat

Uitgangspunt is dat we zo vroeg als mogelijk hulp bieden, zo kort als mogelijk en zo lang als nodig. Als behandeling op vroege leeftijd nodig blijkt, dan moet dat zo **snel mogelijk**. Iedere dag dat er vertraging van ontwikkeling is, zorgt voor een groeiende achterstand, die moeilijker is in te lopen. Wanneer er hulp nodig is, wordt er integraal vanuit de lokale zorgvraag en omstandigheden, toegankelijk, samen met kind en ouders en hun netwerk, vorm en inhoud gegeven aan datgene wat vanuit de zorgvraag nodig is. Daarin wordt **zo intensief als nodig** en aangepast op de mogelijkheden van kind, gezin en bredere context hulp geboden. Belangrijk daarbij is het op- en afschalen wanneer nodig, zowel intern als in de samenwerking met ketenpartners.

Organogram

MOC 't Kabouterhuis organogram, versie 13 maart 2024

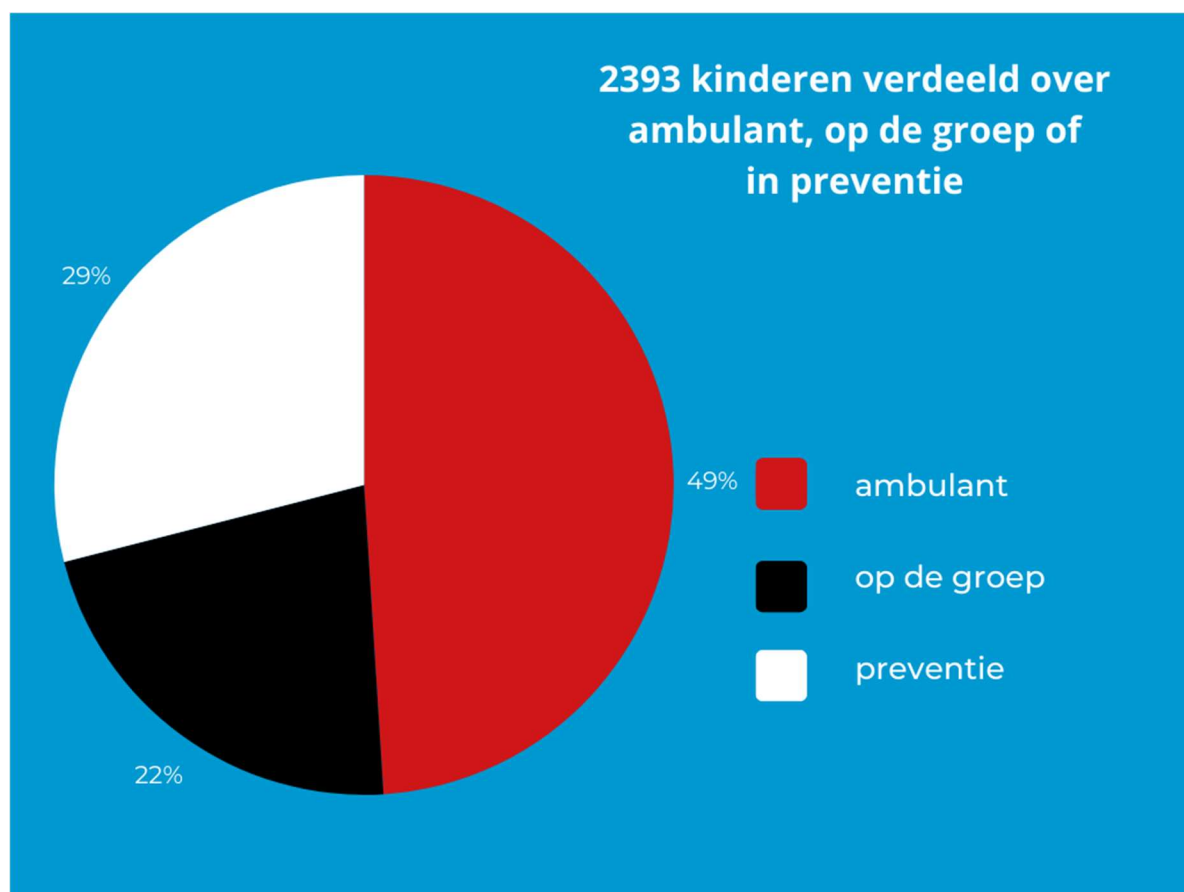

De kinderen van 0 – 7 jaar en hun ouders

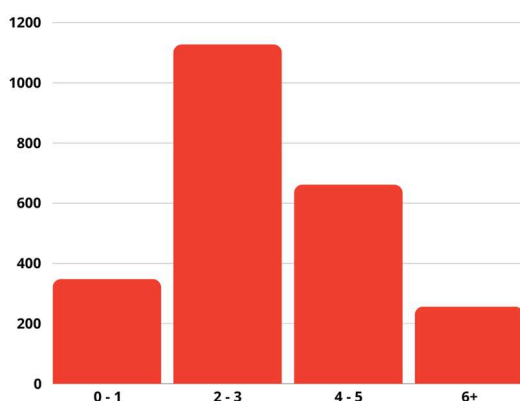
't Kabouterhuis biedt wijkgericht hulp bij...

- gedrags- en opvoedingsproblemen
- problemen rond eten, slapen, huilen en moeilijk gedrag bij zeer jonge kinderen en baby's
- autisme
- hechtingsproblemen
- verwerken van trauma
- angststoornissen
- taal- en spraakstoornissen
- eetstoornissen

Bijna **2400 kinderen van 0 - 7 jaar** konden in 2023 bij ons terecht. Van deze kinderen zaten ongeveer 1700 kinderen in behandeling (op de groep en/of ambulant) en hielpen we bijna 700 kinderen met ons preventie aanbod. Van de kinderen is 71 % jongen en 29 % meisje (het percentage genderneutraal is onbekend).

Leeftijdsgroepen van de kinderen 2023

Leeftijden 2023

0-1	348	15%
2-3	1128	47%
4-5	662	28%
6+	257	10%
	2395	100%

Leeftijden 2022

0-1	410	12%
2-3	1057	34%
4-5	754	36%
6+	272	18%
	2494	100%

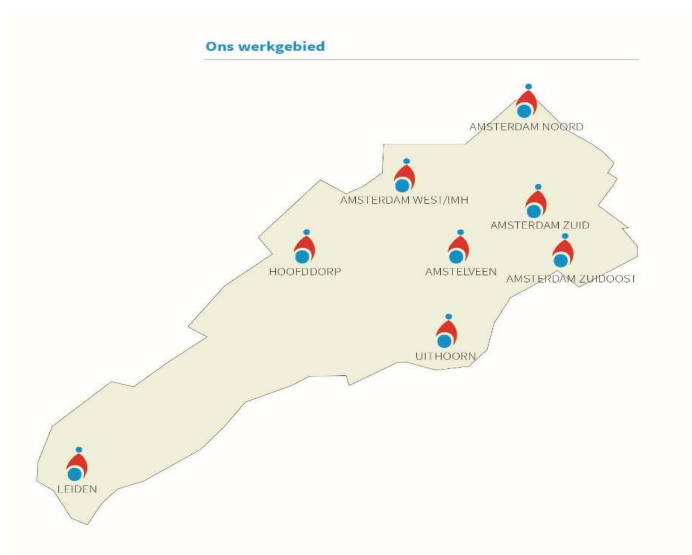
Ontwikkelingen

Wij zien in de leeftijdsgroepen in 2023 een duidelijk verschil met 2022. Onze inzet op vroeg signalering en vroege interventie vinden we terug in de toename van het percentage jonge kinderen van 0 – 3 jaar. **In 2022 vormden kinderen van 0 – 3 jaar 46 procent van het totaal aantal kinderen. In 2023 is dat percentage gestegen naar 62 procent, een stijging van 16 procent.** We zien ook een toename in onze preventie-activiteiten door onze inzet hierop en als gevolg van het feit dat de focus op preventie op landelijk en gemeentelijk niveau is gestegen.

Het aantal oudere kinderen in behandeling is gedaald. Onze aanname dat de leeftijdsgroepen van 4 – 7 jaar tijdens en na de coronaperiode stegen (het corona effect) en vorig jaar juist weer gedaald zijn, lijkt de aanname te bevestigen die wij eerder hebben gedaan. In 2021 en 2022 kwamen meer oudere kinderen bij 't Kabouterhuis. Dit vanwege bijvoorbeeld het sluiten van kinderdagverblijven of voorscholen en minder verwijzingen vanuit de JGZ, omdat zij minder jonge kinderen fysiek hebben gezien in deze periode. Kinderen zaten lang thuis. Hierdoor konden wij minder doen aan vroeg

signalering en aan vroeg interventie. Afgelopen twee jaar hebben wij gezien dat deze groep kinderen pas weer voor het eerst op school werden gesignaleerd.

De kinderen gingen naar een van de locaties van 't Kabouterhuis: vijf locaties in Amsterdam, een in Leiden, Hoofddorp, Uithoorn en Amstelveen. Wij werken zoveel mogelijk buurtgericht

Aantal kinderen in behandeling bij 't Kabouterhuis per gemeente in 2023

Regio	Gemeente	Som van Totaal	Som van Totaal kinderen	
Amstelland	Aalsmeer	16	2.437	0,7%
Amstelland	Amstelveen	109	7.990	1,4%
Totaal Amstelland		125	10.427	1,2%
Amsterdam	Amsterdam	848	68.162	1,2%
Totaal Amsterdam		848	68.162	1,2%
DUO	Diemen	31	2.727	1,1%
DUO	Ouder-Amstel	16	1.185	1,4%
DUO	Uithoorn	79	2.870	2,8%
Totaal DUO		126	6.782	1,9%
Gooi en Vechtstreek	Gooise Meren	2	5.728	0,0%
Gooi en Vechtstreek	Hilversum	-	8.148	0,0%
Gooi en Vechtstreek	Wijdmeren	1	1.888	0,1%
Totaal Gooi en Vechtstreek		3	15.764	0,0%
Haarlemmermeer	Haarlemmermeer	210	13.433	1,6%
Totaal Haarlemmermeer		210	13.433	1,6%
Holland Rijnland	Alphen aan den Rijn	1	9.248	0,0%
Holland Rijnland	Hillegom	2	1.781	0,1%
Holland Rijnland	Katwijk	16	6.070	0,3%
Holland Rijnland	Leiden	20	8.025	0,2%
Holland Rijnland	Leiderdorp	7	2.209	0,3%
Holland Rijnland	Lisse	5	1.799	0,3%
Holland Rijnland	Nieuwkoop	2	2.425	0,1%
Holland Rijnland	Noordwijk	2	3.325	0,1%
Holland Rijnland	Oegstgeest	6	2.335	0,3%
Holland Rijnland	Teylingen	7	3.149	0,2%
Holland Rijnland	Zoeterwoude	2	739	0,3%
Totaal Holland Rijnland		70	41.105	0,2%
Regio IJmond (Midden Kennemerland)	Beverwijk	-	3.560	0,0%
Regio IJmond (Midden Kennemerland)	Heemskerk	1	2.967	0,0%
Regio IJmond (Midden Kennemerland)	Velsen	-	5.338	0,0%
Totaal Regio IJmond (Midden Kennemerland)		1	11.865	0,0%
Utrecht West	De Ronde Venen	37	3.795	1,0%
Utrecht West	Stichtse Vecht	-	5.464	0,0%
Utrecht West	Woerden	1	4.522	0,0%
Totaal Utrecht West		38	13.781	0,3%
Zaanstreek-Waterland	Edam-Volendam	-	2.745	0,0%
Zaanstreek-Waterland	Landsmeer	5	1.025	0,5%
Zaanstreek-Waterland	Oostzaan	5	786	0,6%
Zaanstreek-Waterland	Purmerend	12	7.344	0,2%
Zaanstreek-Waterland	Waterland	6	1.303	0,5%
Zaanstreek-Waterland	Wormerland	1	1.230	0,1%
Zaanstreek-Waterland	Zaandijk	51	13.732	0,4%
Totaal Zaanstreek-Waterland		80	28.165	0,3%
Zuid Kennemerland	Bloemendaal	1	1.678	0,1%
Zuid Kennemerland	Haarlem	16	14.558	0,1%
Zuid Kennemerland	Heemstede	2	2.420	0,1%
Zuid Kennemerland	Zandvoort	1	1.097	0,1%
Totaal Zuid Kennemerland		20	19.753	0,1%
Eindtotaal		1.521	229.237	0,7%

Kolom 1: aantal kinderen bij 't Kabouterhuis in 2023 per gemeente.

Kolom 2: aantal kinderen van 0 - 7 jaar per gemeente.

Kolom 3: het percentage van het aantal kinderen van 0 – 7 jaar per gemeente in onze zorg.

Wat vinden de ouders van ons?

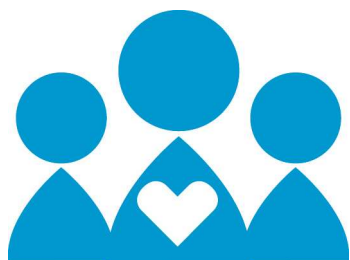
We kregen van de ouders van onze kinderen een **9** in 2023

Aan het einde van een behandeling vullen ouders een vragenlijst in over hoe tevreden ze zijn met de behandeling bij 't Kabouterhuis en of er ruimte is voor verbetering. Een greep uit hun reacties (geanonimiseerd):

"Wij zijn zeer tevreden met het gehele traject bij het Kabouterhuis. Ons kind heeft echt leuke tijd gehad op de groep en grote stappen gemaakt in de verschillende vlakken van zijn ontwikkeling. Ik heb veel goede tips gekregen van ons gezinsbegeleider, groepsleidster en andere specialisten van 't Kabouterhuis."

"All the staff were exceptionally helpful. Coming from India, I was really suprised to see the level of compassion and inclusiveness been shown to our family. Lovely atmosphere, and my son has greatly improved. Thank you for your constant support and care."

"Our family sincerely thanks Kabouterhuis team for their high degree of professionalism, open mind, patience and thorough explanations while working with our family and the treatment. We are very grateful for the existence of Kabouterhuis, their wonderful team and welcoming atmosphere."

"Een 11 scoren wordt moeilijk! :) Jullie hebben een super team met makkelijk te bereiken mensen die in "normale" bewoordingen praten."

"We zijn zeker vooruit gekomen en zonder het KH zou ik niet weten wat voor opties er nog zouden zijn wat betreft een vervolgplek. Ook heb ik meer geleerd over structuur, de picto's en het aansluiten bij mijn kind. Door de diagnostiek begrijp ik hem nu veel beter."

De stem van de ouders

Wat hebben ouders nodig van 't Kabouterhuis? En wat kunnen wij leren van hun feedback en input? Bijvoorbeeld van hun ervaringen bij de aanmelding, onze manier van communiceren, (heldere) informatie over de behandeling, praktische behoeften, psycho-educatie en behoefte aan contact met andere ouders. We organiseerden gedurende het jaar meerdere ouderbijeenkomsten waar ouders, medewerkers en directeur-bestuurder Lilian Tham met elkaar praatten. Hierbij kan een adviseur ouderparticipatie van Cliëntenbelang Jeugdplatform aanwezig zijn.

Meedenken, liefdevol en geduldig.

Zo omschrijven de ouders de medewerkers op Hoofddorp. Een voorbeeld: “Vanochtend was het zo koud. En dan krijg ik een appje van de medewerker op de groep: “Neem een sjaal en handschoenen mee, het is koud als we buiten spelen.” Dat is echt meedenken en een teken dat 't Kabouterhuis betrokken is bij je kind. Heel fijn.” Niemand van de ouders ervaart dit als betuttelend, maar alleen als een teken dat de medewerkers echt betrokken zijn bij hun kind. Dat ze hun kind zien. Dat wordt vaker gezegd. Op 't Kabouterhuis ZIEN ze je kind echt.

En verder

De locaties van het Kabouterhuis doen hun best om ouders zo goed als mogelijk te betrekken bij de zorg van hun kind en het reilen en zeilen van 't Kabouterhuis. Locaties die hierbij ondersteuning nodig hebben, kunnen een beroep doen op de adviseur ouderparticipatie Cliëntenbelang Jeugdplatform.

Door middel van vragenlijsten kunnen ouders aangeven wat hun ervaringen en bevindingen zijn na een behandeling van hun kind bij 't Kabouterhuis. De ouders kunnen op deze lijst ook aangeven wat zij als een verbetering zouden zien.

Vanuit de overheid is er een meerjarig actieprogramma genaamd Kansrijke Start waarbij gewerkt wordt aan een kansrijke start voor alle kinderen. Een adviseur ouderparticipatie van 't Kabouterhuis neemt deel aan de spiegelgroep ervaringsdeskundigheid van dit programma. Meer informatie over dit programma: kijk op www.kansrijkestart.nl

Kinderen met autisme 2023

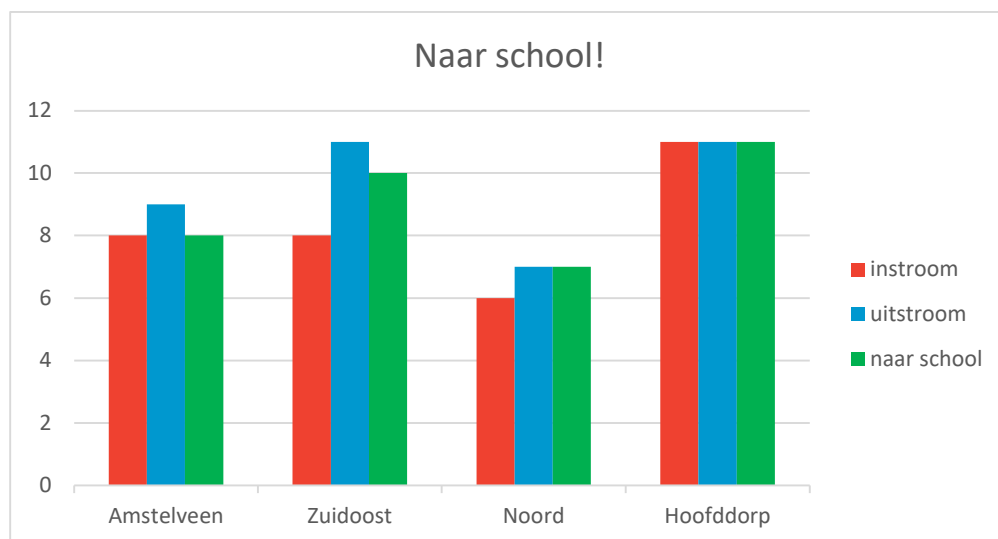
In 2023 stroomden de meeste kinderen die bij ons op een autismegroep zaten uit naar een vorm van onderwijs of voorschool. We bieden deze gespecialiseerde behandelgroep aan op meerdere locaties: Hoofddorp (2019) Amstelveen (2020), Amsterdam Zuidoost (2021) en Amsterdam Noord (2021).

Jonge kinderen met autisme, die niet beschikten over schoolse vaardigheden, werden in de regel naar een kinderdagactiviteitencentrum (KDC) van de gehandicaptenzorg gestuurd. De intensieve behandeling die MOC 't Kabouterhuis biedt, is gericht op verdere ontwikkeling, zodat er **wel sprake is van schoolse vaardigheden aan het einde van de behandeling.**

Naar school gaan, biedt een ander toekomstperspectief dan een dagactiviteitencentrum. Bovendien geeft het qua zorgkosten een ander en voordeliger kostenplaatje. Een grove berekening voor 15 jaar zorg (tot 18^e levensjaar) loopt al snel op naar een kostenvoordeel van ruim een half miljoen euro per kind.

Uitstroom autismegroepen naar school in 2023

Van de 38 kinderen gingen vorig jaar 36 kinderen naar school na een behandeling bij 't Kabouterhuis, dat is 95 procent. Op locatie Hoofddorp stroomt elk jaar 100 procent uit naar school.

Klacht

In de periode van januari 2023 tot en met 31 december 2023 heeft geen enkele cliënt van het 't Kabouterhuis contact gezocht met Jeugdstem in verband met vragen, problemen of klachten. Jeugdstem is de organisatie van vertrouwenspersonen in de jeugdzorg.

Kwaliteitseisen

MOC 't Kabouterhuis is gecertificeerd volgens de ISO Zorg en Welzijn. Ook in 2023 voldeden we aan de eisen van het Keurmerkinstituut.

Jaarlijks toetst het Keurmerkinstituut of ons kwaliteitsmanagementsysteem voldoet aan de eisen van de NEN15224 (ISO voor de Zorg).

't Kabouterhuis heeft complimenten ontvangen op basis van het bijwonen van cliëntbesprekingen en gesprekken met collega's van het IMH team, locatie West en het Centraal Bureau. De externe audit is afgesloten zonder bevindingen/verbeterpunten. Auditoren gaven aan ze dit nog nooit hebben meegemaakt bij een organisatie van onze omvang!

Conclusies van het auditteam:

- Open en eerlijke gesprekken.
- Vanuit onze missie en visie staan we goed in contact met de externe omgeving.
- Met behulp van stuurinformatie is aantoonbaar gemaakt hoe het management stuurt op de realisatie van jaarplandoelstellingen.
- De stappen van een hulpverleningstraject worden zorgvuldig besproken en zijn zichtbaar in de cliëntdossiers.
- De aanpassingen in het primair proces (aanscherping aanmeldfase) maken het proces efficiënter en daadkrachtiger en het primair proces groeit in stappen steeds verder door.
- Het gastvrijheidsconcept is overal doorgevoerd.

Preventie

Als de expert op het gebied van hoog specialistische zorg voor het jonge kind zijn we actief in het maken van beleid op het gebied van preventie en dragen we maximaal bij aan preventieve activiteiten, scholing en samenwerking met ketenpartners. In 2023 hielpen we hiermee 700 kinderen,

Daar waar het voorveld nog niet sterk genoeg is of nog in ontwikkeling is, zetten we onze expertise breed en integraal in ten behoeve van jonge kinderen die iets extra's nodig hebben: van algemene scholing aan professionals rondom het kind tot (primaire, secundaire en tertiaire) preventieve interventies. Het vergroten van kennis en vaardigheden bij ouders, KDV-/voorschoolmedewerkers, leerkrachten en andere zorgprofessionals is één van onze belangrijkste taken.

Preventie bij 't Kabouterhuis is gestoeld op het:

- voorkomen van psychosociale en gedragsproblematiek
- verminderen en in de hand houden van probleemgedrag
- vroegtijdig opsporen van risicofactoren

Dit zorgt voor het zoveel mogelijk beperken van intensieve en/of specialistische zorg op latere leeftijd. Hiervoor zetten wij graag onze expertise in. Dit doen wij door bijvoorbeeld trainingen aan ouders en kinderen, aan zorgprofessionals, zoals pedagogisch medewerkers (pm's) bij de kinderopvang, en door individuele begeleiding en coaching.

Cijfers preventie 2023

De belangrijkste ontwikkeling in 2023 is dat er steeds meer vraag naar preventie van 't Kabouterhuis komt, zowel in de kinderopvang als in de onderbouw van de basisscholen. Er is meer behoefte aan het trainen van professionals in kennis en het ondersteunen en adviseren van professionals op de opvang en scholen. Dit om te voorkomen dat kinderen onnodig bij de specialistische jeugdzorg terechtkomen. En de hiermee gepaard gaande (hoge) kosten.

Kinderen Die Opvallen	36 trainingen
Okido	348 trajecten
Alert4you	232 trajecten Amsterdam en 140 trajecten Uithoorn
Sova-training	32 trainingen
Cool little Kids	2 trainingen
Zomerclub	1 training
Rupsenclub	2 trainingen in Uithoorn
Piep zei de muis	1 training Uithoorn

Cool Little kids: training voor ouders

Deze cursus is een samenwerking met Prezens afdeling van Ingeest (ggz-instelling) en is bedoeld voor ouders van peuters en kleuters (2,5 - 6 jaar) die in vergelijking met leeftijdsgenootjes meer last hebben van verlegenheid en angst.

Kinderen Die Opvallen (KDO)

De training Kinderen die Opvallen is voor professionals die werken op kinderdagverblijven, peuterspeelzalen en voorscholen. Deze training versterkt het signaleren, observeren en expliciteren van opvallend gedrag bij jonge kinderen. Onze Jonge Kind Academie geeft deze training.

Okido

Okido is een Amsterdams samenwerkingsverband bestaande uit verschillende organisaties. Een Okido traject heeft als doel de integratie van kinderen met een beperking of ontwikkelingsprobleem in de reguliere kinderopvang mogelijk te maken. De jeugdzorgmedewerker van MOC 't Kabouterhuis schrijft op basis van observatie een begeleidingsplan waar de extra pedagogisch medewerker op de groep mee aan de slag kan om het kind individuele aandacht te geven.

Alert4you

De jeugdzorgwerker wordt bij *Alert4you* ingezet als coach en is specialist bij vragen over de ontwikkeling/gedrag van een kind op de groep. De jeugdzorgwerker geeft tips en adviezen aan de professional van de kinderopvangorganisatie, zowel over kinderen als over groepsmanagement.

SoVa-training

Een sociaal-emotionele vaardigheidstraining voor kinderen van 4 t/m 6 jaar die hierin extra begeleiding kunnen gebruiken. De training vindt plaats op een school of een locatie van 't Kabouterhuis. Bij de SoVa trainingen 4-6 jaar is iemand uit het wijkteam de co-trainer.

Rupsenclub

Een sociaal-emotionele vaardigheidstraining voor kinderen van 4 t/m 6 jaar die hierin extra begeleiding kunnen gebruiken. De training vindt plaats op een school of een locatie van 't Kabouterhuis.

Zomerclub

Deze training is bedoeld voor jonge kinderen van 5 en 6 jaar die extra oefening op het gebied van sociale vaardigheden kunnen gebruiken en daardoor beter in een groep functioneren. De training vindt plaats gedurende de zomervakantie.

Piep zei de Muis

Piep zei de muis

Dit is een training voor kinderen van 4 t/m 7 jaar die extra steun kunnen gebruiken, omdat ze thuis, of in hun

directe omgeving met stress en spanningen te maken hebben (gehad). Tijdens deze training zetten we kinderen in hun kracht en leren hen dat verdrietige of boze gevoelens normaal zijn.

Kennis & innovatie

De afdeling **Kennis en Innovatie** (K & I) houdt zich bezig met wetenschappelijk onderzoek, opleidingen, interne en externe training & opleiding en innovatie.

Innovatie

Met subsidie van Stichting Villa Johanna startten we in 2023 met het project Bouwen aan Vertrouwen. In dit project werken we aan een oudertraining gebaseerd op de interventie 'Circle of Security' die ouders helpt om in te spelen op de noden van hun kind.

't Kabouterhuis is een **praktijkopleidingsplek** voor zowel GZ-psychologen, als voor Hbo-studenten pedagogiek en social work en WO-studenten orthopedagogiek en psychologie. Dit doen wij in samenwerking met Youz / Parnassia. Tveens bieden wij een plek voor de medische opleiding psychiatrie en we zijn van plan dit verder uit te breiden.

Wetenschappelijk onderzoek

De eerste analyses en resultaten van het EMDR-onderzoek dat we in samenwerking met Amsterdam UMC deden, zijn in juni 2023 door Frederike Scheper op het WAIMH (World Association Infant Mental Health) congres in Dublin gepresenteerd.

't Kabouterhuis doet samen met UMC Amsterdam een onderzoek naar EMDR bij jonge kinderen. Eind juni ontving Carlijn de Roos, onderzoeker bij UMC Amsterdam, de David Servan Schreiber Award in Bologna tijdens het Europese EMDR congres. Dit is een Europese prijs die jaarlijks door EMDR Europa wordt uitgereikt aan iemand die een uitstekende bijdrage heeft geleverd aan EMDR. Carlijn ontving deze prijs vanwege haar grote bijdrage aan de ontwikkeling en implementatie van EMDR bij kinderen en jongeren in Europa en het wetenschappelijk onderzoek dat zij gedaan heeft naar de effecten van deze traumabehandeling bij kinderen.

Het onderzoeksvoorstel voor de evaluatie van de groepsbehandeling *Kindje in Hoofd en Hart* in samenwerking met Arkin is in 2023 goedgekeurd door de Commissie Ethiek van de Faculteit Maatschappij- en Gedragswetenschappen van de Universiteit van Amsterdam. Het doel is om met de nog te starten groepstherapieën de effectiviteit van deze behandeling te onderzoeken.

Het eerdere onderzoek naar de interventie *Cool Little kids* (een training voor ouders van angstige kinderen) wordt vervolgd in de doorontwikkeling van deze preventieve training naar een specialistisch zorgaanbod. We werken hierin samen met Universiteit Leiden.

Samen met de VU werken we vanuit de Academische Werkplaats Jonge Kind (AWJK) mee aan een onderzoek met als doel: eenduidigheid in gebruik van de termen en meetinstrumenten op gebied van *Gehechtheid en Trauma* bij het jonge kind. Dit project is in 2023 gestart en wordt vervolgd in 2024.

Opleiding en training

De Jonge Kind Academie (JKA) is het opleidingsinstituut van MOC 't Kabouterhuis. De Jonge Kind Academie streeft ernaar alle professionals die direct of indirect met jonge kinderen werken, te helpen om nóg beter hun

werk te doen. Daarom organiseren we trainingen, opleidingen, bieden we supervisie. Ook organiseerden we in mei 2023, samen met Vakblad Vroeg, het congres Opvallende Kinderen in de Kinderopvang.

- We organiseerden trainingen en opleidingen voor onze eigen collega's
 - 35 trainingen uit het basispakket trainingen (van vlaggensysteem tot effectief en efficiënt rapporteren, en van IMH-basis tot gebaren als ondersteuning in communicatie) die verplicht zijn voor verschillende zorginhoudelijke functiegroepen
 - Daaraan deden bij elkaar 449 collega's mee
 - Daarnaast ook opleidingen, waaronder die voor PRT, IMH-specialisten, VHT en VIB
 - 9 collega's rondden na twee jaar hun IMH-specialistenopleiding feestelijk af.
 - Opnieuw werd een groep collega's die met kinderen met de diagnose ASS werken, opgeleid in de interventie Pivotal Response Treatment.
 - Voortdurend leiden we, samen met AIT, onze gezinsbegeleiders op in Video Home Training en orthopedagogisch medewerkers in Video Interactie Begeleiding.
 - Tot slot organiseerden we supervisie specifiek voor de collega's die PRT-behandelingen doen, voor ouder-kindbehandelaars, en voor diegenen die EMDR-behandelingen uitvoeren.
- We organiseerden ook trainingen en opleidingen voor professionals buiten 't Kabouterhuis
 - In opdracht van de gemeente Amsterdam gaven we 26 Kinderen-die-opvallen-trainingen.
 - Diezelfde trainingen ook in Uithoorn; daar gaven we er 3 in opdracht van de gemeente.
 - Kinderopvangorganisaties uit het hele land namen de Kinderen-die-opvallen-trainingen ook direct bij ons af.
 - We gaven opnieuw een door de DAIMH geaccrediteerde in-company IMH-consulenten-opleiding.
 - En veel IMH-basistrainingen, in-company en aan groepen voor open-inschrijving, aan professionals uit alle hoeken van Nederland en die allemaal vanuit een andere discipline met jonge kinderen en hun gezinnen werken.
 - Ook voor scholing op het gebied van autisme bij jonge kinderen en traumasensitief werken, wisten andere jeugdhulporganisaties, basisscholen, kinderopvangorganisatie en CJG's ons goed te vinden.

Onze samenwerking

Samen met de gemeente Amsterdam en onze kernpartners werken we aan het verminderen van de wachttijd voor de kinderen op onze wachtlijsten: hieronder een aantal voorbeelden.

Op de locaties West en Zuidoost zijn we in 2023 gestart met twee pilots in samenwerking met Impuls (in West) en Swazoom (in Zuidoost), aanbieders van Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE) voor peuters van 2-4 jaar, en met het OKT, Cordaan en Philadelphia.

Kinderen op de wachtlijst voor een intakegesprek en/of behandeling bij 't Kabouterhuis kunnen **tijdens het wachten al een deel van de diagnostiekmodules krijgen**. Ook kijken we samen met Impuls, Swazoom, Cordaan, het OKT en Philadelphia of het nodig en mogelijk is een andere vorm van hulp / ondersteuning op te starten tijdens het wachten. Zo helpen wij in afwachting van een plek alvast een kind en de ouders en zorgen we ervoor dat een kind sneller op de juiste plek komt. We zijn blij dat de gemeente oog houdt voor de wachtlijstproblematiek door ook extra wachtlijstmiddelen ter beschikking te stellen. Hierdoor kunnen we nauw samenwerken met het onderwijs, de VVE, de OuderKindteams, Cordaan en Philadelphia.

Voorbeeld van samenwerking met kinderdagverblijven

De naam OKIDO staat voor Ondersteuning Kinderen In DagOpvang. Alle samenwerkende OKIDO-partners vinden dat kinderen de kans moeten krijgen om met leeftijdgenootjes op te groeien. Kinderen over wie zorgen bestaan, kinderen met een ontwikkelingsprobleem of beperking moeten ook naar een kinderdagverblijf/voorschool bij hen in de buurt kunnen gaan. Ook als hiervoor specifieke zorg en aandacht van pedagogisch medewerkers in de opvang nodig is. OKIDO maakt *inclusieve kinderopvang* mogelijk.

Amsterdam en Uithoorn: een voorbeeld van samenwerking in de buurt bij preventie

De wachtlijsten in de jeugdzorg zorgen ervoor dat kinderen met problematiek langer op de kinderopvang blijven. Voor deze complexere problematiek is specialistische kennis nodig. Pedagogisch medewerkers van kinderdagverblijven vinden het fijn als medewerkers uit de jeugd specialistische zorg aansluiten bij oudergesprekken wanneer de zorgen groter worden of wanneer het gewenst is dat er een vervolgtraject wordt gestart. De medewerker kan huisbezoeken inplannen om meer zicht te krijgen op de hulpvragen.

Lintje voor IMH-kopstuk

IMH-goeroe Marja Rexwinkel ontving begin december een welverdiend lintje op MOC 't Kabouterhuis voor haar IMH-inzet. Vanwege haar uitzonderlijke bijdragen op het vakgebied van de geestelijke gezondheidszorg van baby's en jonge kinderen is Rexwinkel onderscheiden als Ridder

in de Orde van Oranje-Nassau. Ze ontving de koninklijke onderscheiding van burgemeester Boog van Diemen, haar woonplaats.

Ze kreeg de onderscheiding bij het afscheid als klinisch psychologen opleider IMH bij MOC 't Kabouterhuis en directeur van de OuderKindLijn in verband met haar pensionering. Rexwinkel heeft in ons land als klinisch psycholoog/psychotherapeut aan de wieg gestaan van de hulpverlening en zorg voor jonge kinderen en hun gezinnen.

Samen met het OLVG en OKL zorg voor kwetsbare aanstaande ouders

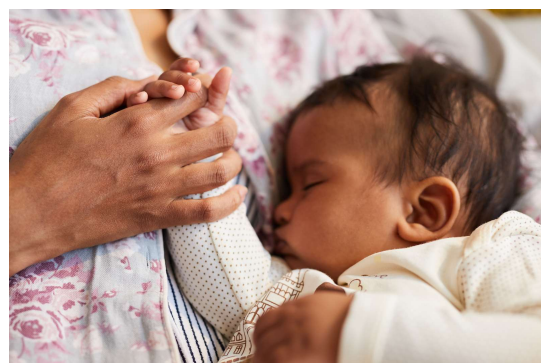

De POP-poli van het OLVG ziekenhuis adviseert zwangere vrouwen met een psychiatrische ziekte over (medicamenteuze) behandelingsmogelijkheden gedurende de zwangerschap en na de bevalling. Wij hebben met het OLVG een samenwerkingsovereenkomst om aanstaande ouders te begeleiden in een vroeg stadium en zo nodig, na de bevalling de ouders en de baby te kunnen helpen en begeleiden.

Het doel van de samenwerking is om de zorg aan aanstaande- en 'nieuwe' ouders met psychosociale en psychiatrische problemen te optimaliseren. Door de samenwerking willen we bereiken dat moeders en hun partners met psychische klachten een goede hechting ontwikkelen met hun kind en de verhoogde risico's op hechtingsproblematiek verminderen. De samenwerking krijgt vorm door korte verwijzlijnen en snelle afstemming tussen het IMH-team van 't Kabouterhuis, de OuderKindlijn en de POP-poli OLVG.

Tevens heeft 't Kabouterhuis in samenwerking met het NPI, een gespecialiseerd centrum voor behandeling van mensen met persoonlijkheidsproblemen de groepsbehandeling **Mijn kindje in hoofd en hart**. Deze behandeling is bedoeld voor ouders met psychische problemen en met een baby/peuter tussen nul en twee jaar.

Ouders met psychische problemen kunnen moeite hebben met ontregelingen, het omgaan met hun eigen gevoelens en het

gelijktijdig omgaan met de gevoelens van hun kind. Als ouder word je meer sensitief naar je kind, leer je welke signalen je kind afgeeft en krijg je (meer) zelfvertrouwen in je rol van ouder.

Volwassenen en kinderen doorverwijzen naar elkaar

't Kabouterhuis en GGZ inGeest – Prezents zetten zich in om meer kinderen en hun ouders een kansrijke start en leven te bieden. In 2020 gingen wij een samenwerking aan met als doel sneller naar elkaar door te verwijzen. Wij vinden elkaar in onze visie op de relatie tussen ouder en kind en het belang hiervan. We weten dat er lange wachtlijsten zijn. Toch committeren we ons eraan om binnen een maand onderlinge verwijzingen op te pakken. Deze vinden plaats met een 'warme overdracht'.

En verder

In het zorgaanbod voor onze cliënten en op het gebied van onze expertise werken wij nauw samen met ketenpartners en andere zorgaanbieders. Eveneens zijn wij aanspreekpunt en sparringpartner op lokaal, regionaal en landelijk niveau voor politiek, gemeenten, zorgverzekeraars en maatschappij.

Op locatieniveau in Amsterdam, Amstelveen, Hoofddorp, Uithoorn en Leiden onderhouden en investeren wij in nauwe contacten met het veld en de omgeving waarbinnen een gezin functioneert.

Wij zijn kernpartner van de gemeente Amsterdam en de gemeenten Diemen, Uithoorn en Ouder-Amstel (DUO) voor de duur van zes jaar. Eveneens zijn we ingekocht door de regio's Zaanstreek-Waterland, Haarlemmermeer, Holland Rijnland, Gooi- en Vechtstreek en Utrecht West en in Zuid Kennemerland - IJmond zijn we onderaannemer.

't Kabouterhuis in de (social) media

(bron foto Vrij Nederland)

Lilian Tham, directeur-bestuurder, werkte vorig jaar mee aan twee artikelen en een podcast over de schrijnende gevolgen van de wachtlijsten in de stagnerende jeugdzorg, kinderopvang en speciaal onderwijs. Deze verschenen in *Het Parool* en *Vrij Nederland*.

Vrij Nederland: In de discussie over jeugdzorg gaat het over jongeren, maar de problemen beginnen veel eerder

In maart werkte Lilian Tham mee aan een artikel in Vrij Nederland samen met logopedist Liesbeth Fabius van locatie West: “In Amsterdam moet een kind dat afwijkend gedrag vertoont minstens een half jaar wachten op een diagnose, zoals autisme, of een ontwikkelingsachterstand. Een diagnose alleen is niet genoeg, vervolgens moet de juiste leerweg gezocht worden voor een kind. Als het verstandelijk gehandicapt blijkt, volgt een wachttijd van twee jaar.”

“Een zorgenkind dat thuiszit werkt door op het hele gezin. Liesbeth Fabius ziet wekelijks ouders die vastlopen, ziek worden, de wanhoop nabij zijn. ‘Huiselijk geweld is dan heel voorspelbaar.’ Ze zitten thuis en de tijd staat stil én slaat door. Het is een stille ramp, zegt ze, die de samenleving op termijn veel kost.

Het Parool, mei 2023: ‘Misschien is er sneller plek als ik zeg dat hij zijn zusje bijt’

Hoe groot de problemen in de jeugdzorg en het speciaal onderwijs zijn, illustreert de wachtlijst van ruim 300 jonge kinderen in Amsterdam met een ernstige beperking of stoornis. Zij zitten thuis zonder hulp; hun gezinnen worden langzaam tot wanhoop gedreven.

Lilian Tham in *Het Parool*: “De signalen die 't Kabouterhuis krijgt, zijn heel heftig. Dit kan niet. Momenteel staan er honderden kinderen op onze wachtlijst in Amsterdam. Een

verstandelijk beperkt kind dat na onze diagnostiek vervolgzorg bij bijvoorbeeld de gehandicaptenzorg nodig heeft, moet twee jaar wachten op een plek. Waar zijn we mee bezig?”

En verder...

Werk dat er echt toe doet! Medewerkers vertellen

In maart presenteerden we op social media en de website twee filmpjes van medewerkers die enthousiast vertelden hoe waardevol het is om bij 't Kabouterhuis met kinderen en hun ouders te werken.

“Het is zo bijzonder als een kindje na een traumabehandeling tegen je zegt: Eerst was ik in de war, maar nu kan ik weer goed nadenken.”

Hedwig (hiernaast op de foto, een still uit het filmpje) over haar werk als gz-psycholoog/regiebehandelaar bij MOC 't Kabouterhuis.

Ook werken met kinderen van 0 – 7 jaar en hun ouders? Kijk op www.werkenbijkabouterhuis.nl

Hoofd van de afdeling Preventie Moniek Zijm vertelde in het vakblad *Kinderopvang Totaal* over het belang van emoties erkennen en het stimuleren van sociale vaardigheden bij het jonge kind. Ze bracht het ontwikkelen van sociale vaardigheden bij de allerjongsten, zeker bij degenen die hier wat 'onhandig' in kunnen zijn, mooi voor het voetlicht. En heeft als belangrijke boodschap dat je al op jonge leeftijd kinderen hierin kunt begeleiden.

Kijk voor meer informatie op de site van de Jonge Kind Academie, www.jongekindacademie.nl

Actief op onze locaties

Het was behoorlijk schrikken na nieuwjaarsnacht op onze nieuwe locatie in **Uithoorn**. Een brand bracht schade aan en zo begon het jaar met herstelwerkzaamheden en een grondige reiniging van alle ruimten. Iedereen zette z'n schouders eronder en al een week later kon het nieuwe gebouw open en vond medio januari de officiële opening plaats. Er werd positief gereageerd op de nieuwe groepsruimte en het grote buitenspeelsterrein door zowel de kinderen als hun ouders. Vooral de grote zandbak is in trek!

Het was een mooie bijeenkomst op **Noord** samen met de wethouder Jeugd en contractmanagers van de gemeente Zaanstad. "Jullie woorden samen door een kijkje op de groep, het verhaal van een ouder en praktijkvoorbeelden geven een beeld van jullie goede werk." Er was ruime aandacht voor het belang van vroegsignalering, onze autismegroepen. De wethouder benadrukte hoe waardevol

het is te praten met zorgprofessionals met kennis van zaken, zeker als het om complexe zaken gaat zoals de huidige wachtlijsten.

In de zomer was er ook nog een zomerfeestje op Noord met hele blijde ouders en kindjes.

Vorig jaar bestond onze locatie **West** vijftig jaar. In 1973 opende de locatie de deuren als medisch kinderdagverblijf. We stonden stil bij dit heuglijke feit met taart en een lekker drankje! Verder organiseerde de locatie onder het genot van een heerlijke lunch een geslaagde netwerkbijeenkomst voor samenwerk- en ketenpartners.

Locatie **Hoofddorp** kreeg van de stichting Goodwill, die als doelgroep onder meer kinderen met een beperking heeft, een grote verrassing: een enorm speelgoedpakket.

En de locatie ontving hiernaast aan het begin van 2023 een bedrag van 8000 euro om te besteden aan speelgoed- en spelmateriaal voor de kinderen.

De gift werd gedaan door Stichting Nationaal Ziek- en Gehandicaptenwerk. Wij zijn de stichting enorm dankbaar.

Stagemarkten

Vier stagiaires van verschillende locaties vertegenwoordigden 't Kabouterhuis op de stagemarkt van de studie Pedagogiek op Inholland in Diemen. Iris (West): "Al gauw merkten we dat 't Kabouterhuis veel interesse kreeg. We spraken ruim 25 studenten die meer wilden weten over stagelopen binnen 't Kabouterhuis. De studenten stelde gerichte vragen. Het delen van mijn eigen ervaringen deed mij nog meer beseffen **hoeveel ik binnen mijn stage geleerd heb en wat een leuke tijd ik heb gehad bij 't Kabouterhuis West.**"

Diemen

Ook in Haarlem en Amsterdam vertegenwoordigden stagiaires 't Kabouterhuis op een stagemarkt.

Maatschappelijk verantwoord ondernemen

Werkervaring

In 2023 is na de coronaperiode de samenwerking met ORION opnieuw gestart. Orion biedt openbaar speciaal primair en voortgezet onderwijs op negen locaties in Amsterdam. Wij bieden hiermee een aantal jongeren uit het speciaal voortgezet onderwijs de kans om werkervaring op te doen in de catering, als social return on investment.

Belang van duurzaamheid

't Kabouterhuis vindt dat ieder kind het verdient om op te groeien in een gezonde en veilige omgeving. Wij dragen daarom naast zorg voor de kleine mens, zorg voor zijn of haar omgeving en het milieu. Wij nemen verantwoordelijkheid voor onze omgeving en de impact van ons handelen. Zo kunnen wij de aarde leefbaar doorgeven aan volgende generaties.

't Kabouterhuis scoort als onderneming met een sociaal doel al goed op het 'people' aspect van de triple P (people, planet, profit) benadering van duurzaamheid, maar kan nog stappen maken op het gebied van 'planet'. Dit heeft 't Kabouterhuis in samenwerking gedaan met adviesbureau de Rockgroup (consultancy bureau op het gebied van duurzaamheid).

Investeren in LED verlichting

De vervanging van de verlichting door LED heeft in 2022 en 2023 voor alle locaties plaatsgevonden.

Investeren in zonne-energie

In april 2023 is onze locatie Hoofddorp voorzien van zonnepanelen. In 2024 wordt onze locatie in Amsterdam West uitgerust met panelen. Onze eigen locatie in Amsterdam Zuid volgt binnen enkele jaren wanneer het dak van de locatie zal worden vervangen. In 2023 is onze (huur)locatie in Amstelveen verbouwd. Dit heeft in nauwe samenwerking met de gemeente plaatsgevonden en in deze verbouwactiviteiten zijn duurzaamheidsaspecten ten volle meegenomen.

Jaarverantwoording

Bedrijfsgegevens

't Kabouterhuis heeft een stichtingsstructuur met een Raad van Bestuur en een Raad van Toezicht volgens de Governance code van de zorg. Daarnaast bestaat de juridische structuur uit een hulpverleningsstichting 'Stichting M.O.C. 't Kabouterhuis' en een stichting die het onroerend goed beheert 'Stichting Onroerend Goed Kabouterhuis (OGK)'. Organisatorisch kennen beide stichtingen eenzelfde besturingsstructuur.

De Raad van Bestuur bestaat uit directeur-bestuurder Lilian Tham. De Raad van Toezicht bestaat uit vijf leden die toezicht houden op de realisatie van de doelstellingen en het beleid van 't Kabouterhuis. De raad volgt wat er in het veld en in de organisatie speelt en hoe maatschappelijke en wetenschappelijke ontwikkelingen hierop van invloed zijn.

De Raad van Toezicht in 2023

Bij de samenstelling van de raad gaan wij uit van een zo breed mogelijk spectrum aan deskundigheid die past bij de jeugdsector.

	Benoemd	Termijn	Aandachtsgebied	Beroep en functies
Marijke Vos (1957) Voorzitter	1-1-2020	1 ^e	Algemene zaken, ontwikkelingen politiek en maatschappelijk veld, strategie en juridische zaken Lid Renumeratiecommissie	Raad van State, afdeling Advisering Wetgeving
Matthijs Kloek (1971) Vice-voorzitter	1-9-2016	2 ^e	Financiën/bedrijfsvoering Lid Financiële Commissie en Voorzitter Renumeratiecommissie	Leidinggevende zorg bij Stichting Opella tot augustus 2023 Transformatiemanager Aafje vanaf november 2023 Psycholoog en loopbaancoach bij Van Ede & Partners
Judith Oostendorp (1962)	1-12-2015	2 ^e	Onderzoek en kwaliteit Voorzitter Commissie Kwaliteit & Veiligheid	Gepensioneerd
Mieke van den Berg (1966)	1-1-2019	2 ^e	Financiën/bedrijfsvoering Voorzitter Financiële Commissie	Lid College van Bestuur Hogeschool InHolland
Marceline Tutu van Furth (1960)	1-1-2022	1 ^e	Ouderschap, onderzoek Lid Commissie Kwaliteit & Veiligheid	Hoogleraar infectieziekten kindergeneeskunde Emma Kinderziekenhuis

In verband met het aflopen van de tweede zittingstermijn van Judith Oostendorp per 31 december 2023 is in mei 2023 gestart met de werving van een nieuw lid met als aandachtsgebieden zorginhoud, onderzoek en/of kwaliteit. Als aandachtspunt voor de opvolging is diversiteit in de samenstelling van de RvT (man-vrouwverhouding en culturele achtergrond) meegenomen in de procedure. Oostendorp wordt per 1 januari 2024 opgevolgd in door Willemijn Helmich. Zij is organisatieadviseur, trainer/coach en begeleidt organisaties en overheden bij het gezamenlijk werken aan complexe maatschappelijke vraagstukken.

In 2023 vonden, naast de overleggen van de Commissie Kwaliteit & Veiligheid en de Financiële Commissie, zeven overlegvergaderingen plaats tussen de RvT en directeur-bestuurder. In 2023 is gestart met een Renumeratiecommissie; er hebben twee overleggen plaatsgevonden met de directeur-bestuurder. Naast de reguliere zaken rondom financiën en kwaliteit & veiligheid kwamen de volgende zaken aan de orde tijdens de overlegvergaderingen tussen de RvT en directeur-bestuurder:

- Landelijke en gemeentelijke ontwikkelingen in de jeugdzorg;
- (Financiële en zorg)dilemma's die spelen door onder meer het personeelstekort, het hoge ziekteverzuim, de wisselende financieringsstelsels en budgetplafonds van de gemeenten, de hoge werkdruk en de stagnatie in de zorgketen;
- De aanbestedingstrajecten in de gemeenten IJmond-Zuid-Kennemerland, Aanvullende Preventieve Opgroei- en Opvoedondersteuning (APOO) in Amsterdam en de Enkelvoudige Specialistische Jeugdhulp in de gemeenten Amsterdam-Diemen-Uithoorn-Ouder Amstel;
- De (betrokkenheid van de RvT bij de meerjarenstrategie en organisatiestructuur van 't Kabouterhuis;
- De ontwikkelingen op het gebied van ICT en informatietechnologie binnen 't Kabouterhuis;
- De gevolgen in januari 2023 van de brand op oudejaarsavond 2022 in de tijdelijke huisvesting van locatie Uithoorn;
- De huur van ruimten door ZigZag en PI-scholen van 't Kabouterhuis locatie Zuid;
- De acties rondom het doelmatig primair proces, in het bijzijn van de manager zorg en manager bedrijfsvoering zorglocaties.

In 2023 heeft één Artikel 24 overleg tussen de directeur-bestuurder en Ondernemingsraad plaatsgevonden, in het bijzijn van een delegatie van de RvT. De onderwerpen van gesprek:

- de meerjarenstrategie in relatie tot de maatschappelijke ontwikkelingen en ontwikkelingen binnen 't Kabouterhuis;
- het instemmingsverzoek betreffende de overstap naar een nieuwe arbodienst;
- het instemmingsverzoek betreffende de beoordelingssystematiek;
- het instemmingsverzoek betreffende de vertaling van de nieuwe CAO naar het interne beleid.

Werkbezoeken

De RvT heeft in 2023 een werkbezoek gebracht aan de locaties West, IMH, Noord, Hoofddorp en Amstelveen. De RvT heeft met de medewerkers op de locaties gesproken over hun ervaringen, over wat zij als positief zien en wat beter kan, over belangrijke knelpunten in relatie tot bijvoorbeeld de gemeente, knelpunten in het Jeugdzorgstelsel waar zijn tegenaan lopen. Ook zijn een aantal specifieke vragen gesteld:

1. Welke blijvende gevolgen zien jullie voor corona?
2. Wat gebeurt er op de locatie in het kader van ouderparticipatie?
3. Hoe gebruiken jullie gegevens uit de individuele evaluaties na einde van een behandeling?
4. Delen/gebruiken jullie deze gegevens Kabouterhuisbreed en zo ja hoe?

In 2023 is gestart met ouderbijeenkomsten op de locaties. Onderwerp van gesprek was met name de wachtlijsten en de nadelige effecten die deze hebben op de gezinssituatie.

Bezoldiging

't Kabouterhuis is ingedeeld in Klasse IV van de speciaal voor zorginstellingen geldende Wet Normering bezoldiging Topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (de WNT). De bezoldiging van de directeur-bestuurder valt in deze klasse. De raad bepaalt haar eigen honorering volgens de WNT. Deze bruto vergoeding gold in 2023 in gelijke mate voor alle leden van de RvT. Gedetailleerde informatie over de bezoldiging van de directeur-bestuurder en de leden van de raad staat in de jaarrekening 2023.

Governance Code

In 2023 is gestart met het aanpassen van de statuten, het reglement van de RvT en het reglement van de Raad van Bestuur, in lijn met de aangepaste modeldocumenten van de NVZD en NVTZ en de meest recente Governance Code Zorg (2022). Inmiddels zijn de statuten en het reglement van de Raad van Bestuur goedgekeurd. Het reglement van de Raad van Toezicht volgt zo snel mogelijk. De Governance Code Zorg 2022 is voor de RvT in de eerste plaats een richtinggevend document voor het toetsen van de eigen werkwijze. Zo ook in 2023. De code biedt een instrument om de governance zo in te richten dat die bijdraagt aan het waarborgen van goede zorg, aan het realiseren van haar maatschappelijke doelstelling en daarmee aan het maatschappelijk vertrouwen. In september heeft de RvT een zelfevaluatie uitgevoerd. De uitkomsten zijn gedeeld met de directeur-bestuurder.

.

De Ondernemingsraad

Contact met de achterban

Met veel plezier heeft de OR diverse locaties van 't Kabouterhuis bezocht waar geen OR-lid werkzaam is. Aan de hand van stellingen sprak de OR met medewerkers over onderwerpen zoals werkplezier, ziekteverzuim, zorgen die leven op locaties en de taken van de OR.

Contact met Raad van Toezicht

Vorig jaar had (een delegatie van) de OR contact met een delegatie van de Raad van Toezicht samen met de bestuurder, het artikel 24 overleg, over de algemene gang van zaken binnen 't Kabouterhuis. Gesproken is onder andere over financiën in samenhang met gegenereerde productie, ziekteverzuim en zorg voor personeel qua inwerken, werkdruk en het behoud van personeel. In december kwam de meerjarenstrategie aan bod, waarbij maatschappelijke ontwikkelingen en de nieuwe cao betrokken werden.

Wijzigingen in samenstelling OR

In juni 2023 heeft Merlyn van Tholl de OR verlaten; in juli 2023 hebben twee OR-leden afscheid Genomen: Marjolein Bouterse en voorzitter Wendy de Jel. Sinds 1 september 2023 is Yvonne Imholz voorzitter van de Ondernemingsraad.

Op de onderstaande afbeelding staan de OR-leden in 2024:

Van links naar rechts: Yvonne Imholz, Renée Oremus, Nienke Tamminga, Jacqueline Smits, Meral Dincelek, Karen Helbers, Hedwig van der Zee en Manon van de Berg

In 2022 had (een delegatie van) de OR overleg met een delegatie van de Raad van Toezicht samen met de directeur-bestuurder, het artikel 24 overleg. Gesproken is onder meer over de voorgenomen

Instemmingen

- OR Budget voor medewerkers naar teambuildingsactiviteiten en scholing op locatie
- Opleidingsplan 2023 in aanvulling op het plan van 2022
- Beleid Leren en Ontwikkelen 2024
- Wijziging arbodienstverlening / bedrijfsarts

Adviezen

Er waren in 2023 geen formele adviesaanvragen.

Meelezen

De OR heeft meegelezen met het document ouderschapsverlof en de herschreven gedragscode door vanwege onder meer wettelijke aanpassingen.

Relevante andere onderwerpen

De OR heeft een financiële commissie die een keer per kwartaal overleg heeft met de Manager Financiële Bedrijfsvoering over financiële zaken zoals periodieke cijfers, de jaarrekening en de begroting. En de OR heeft werkdruk en werkplezier geregeld op de agenda gezet in overleg met de directeur-bestuurder.

Personeelsgegevens

In 2023 waren bij 't Kabouterhuis 296 personen (exclusief stagiaires en ZZP'ers) in dienst en hadden we gemiddeld 209 fte.

Bij 't Kabouterhuis werken we multidisciplinair: orthopedagogisch medewerkers, gezinsbegeleiders, gedragswetenschappers, kinderartsen, kinderpsychiaters, kindervysiotherapeuten, logopedisten, psychotherapeuten en verpleegkundigen.

Leeftijdscategorie	
25-	32
26-35	68
36-45	80
46-55	67
56+	46
	293
Man	10
Vrouw	283
Genderneutraal	nb
BIG	43
SKJ	178

Van onze zorgprofessionals stonden 178 **geregistreerd in het SKJ** (Stichting Kwaliteitsregister Jeugd) en zijn 43 **zorgprofessionals BIG-geregistreerd**.

't Kabouterhuis staat voor goed werkgeverschap. Medewerkers dienen optimaal in staat te worden gesteld om uitvoering te kunnen geven aan hun taken en activiteiten. Dit vraagt om ondersteuning vanuit de organisatie, om scholing en deskundigheidsbevordering en om het creëren van een adequate werkomgeving.

De krappere arbeidsmarkt is ook voor 't Kabouterhuis nog steeds merkbaar. Dit vraagt om andere manieren van werving. Het vinden en binden van (nieuwe) medewerkers heeft nog steeds nadrukkelijk onze aandacht.

Het ziekteverzuim kwam in 2023 uit op 9,5% (11,7% in 2022). We zien gelukkig een dalende trend, maar het verzuim is nog steeds te hoog. We kennen nog steeds openstaande vacatures die moeilijk te vervullen zijn op de huidige krappe arbeidsmarkt.

Preventie

In 2023 hebben we ons verzuimbeleid herijkt: het beleid richt zich meer en meer op het voorkomen van verzuim. Een belangrijke verdere stap daarin zetten we in 2024 met de overgang naar een andere arbodienst, waarmee we gezamenlijk stevig inzetten op preventie van ziekteverzuim.

Financiële gegevens

Het financieel beleid van 't Kabouterhuis zet het belang van continuïteit van zorg voorop. Direct daarop volgt de continuïteit van onze organisatie en de werkgelegenheid. Wij moeten immers goed voor onze medewerkers zorgen, zodat zij op hun beurt goed voor onze cliënten kunnen zorgen. Continuïteit van zorg staat voorop, goed werkgeverschap volgt direct daarna.

Financieel resultaat

Het geconsolideerde resultaat 2023 van 't Kabouterhuis bedraagt € 976.000. Het positieve resultaat over 2023 is in belangrijke mate beïnvloed door herstel van het ziekteverzuim waardoor we meer zorgproductie hebben kunnen realiseren. Deze zorgproductie is ook gerealiseerd met relatieve lage personele kosten: 2023 kenmerkte zich door veel vacatureruimte. De huidige personele bezetting heeft dit kunnen opvangen met hoge productiviteit en tijdelijke uitbreiding van formatie.

III Stand van zaken per balansdatum

De waarderingen in de jaarrekening van 't Kabouterhuis zijn gebaseerd op de veronderstelling dat de onderneming als geheel in continuïteit zal worden voortgezet. De prognose van de toekomstige financiële resultaten onderbouwt deze continuïteitsinschatting. Zowel de solvabiliteit als de liquiditeit zijn in meerjarig perspectief van voldoende omvang.

In onderstaande tabel zijn de belangrijkste financiële kengetallen opgenomen die inzicht geven in de resultaat- en balansontwikkeling van 't Kabouterhuis.

Financiële kengetallen	Jaarrekening 2023	Jaarrekening 2022
Omzet	22.802.994	20.848.250
Resultaat	976.421	121.571
Resultaatmarge	4%	1%
Eigen Vermogen	7.704.651	6.728.230
Solvabiliteit	55,10%	51,60%
Liquiditeit	2	1,9
Werkkapitaal	4.906.176	4.272.731

Solvabiliteit

De solvabiliteit is een kengetal dat de verhouding aangeeft tussen het vreemd vermogen en het eigen vermogen en laat zien hoe groot de afhankelijkheid is van schuldeisers. Wij achten een solvabiliteit van 30% noodzakelijk. Met 55,1 % wordt dit in 2023 ruimschoots gerealiseerd. Het positieve resultaat van 2023 heeft de vermogenspositie weer meer solide gemaakt. Deze solide positie is ook nodig voor de komende jaren, omdat de jeugdzorgsector vanaf 2026 te maken krijgt met belangrijke bezuinigingen.

Liquiditeit

De liquiditeitsratio geeft aan in welke mate wij aan onze lopende betalingsverplichtingen kunnen voldoen. We achten een liquiditeitsratio van minimaal 1 noodzakelijk. De liquiditeitsratio van 't Kabouterhuis in 2023 bedraagt 2.

Voor een verdere uitwerking en nadere toelichting op de balans- en resultatenrekening over het jaar 2023 verwijzen wij naar de jaarrekening en het bestuursverslag.

De toekomst

't Kabouterhuis onderkent onderstaande risico's en onzekerheden.

Beperkte gemeentelijke budgetten

De budgetten in de jeugdzorg zijn al jaren onderhevig aan bezuinigingen. Dit ondanks dat de wachtlijsten in de jeugdzorg erg hoog zijn en de kosten van de zorg steeds meer stijgen. Dit leidt tot financieel uitdagende tijden. Zichtbaar wordt dat de jeugdzorgsector qua vermogen en rekbaarheid aan het opdrogen is. Vooralsnog is 't Kabouterhuis een financieel gezonde organisatie, maar ook 't Kabouterhuis krijgt de komende jaren (vanaf 2026) nog vanuit diverse gemeenten te maken met dalende gemeentelijke budgetten voor jeugdzorg.

Knelpunten

Binnen het gehele spectrum van preventie tot aan hoog specialistische jeugdzorg voor het jonge kind zijn nog steeds grote knelpunten. Op kinderdagverblijven, voorscholen, scholen en in de specialistische jeugdzorg voor het jonge kind vindt stagnatie van de zorg plaats. Zowel ten aanzien van het begeleiden van gedragsproblematiek bij jonge kinderen in het voorveld als een forse stagnatie in doorstroom binnen de specialistische jeugdzorg naar scholen en OuderKindteams. Er is een schrijnend **personeelstekort**. Ook zien wij de afgelopen periode uitval door ziekteverzuim.

Onrust

Door het vroeg signaleren van psychische of gedragsproblemen, zijn we er eerder bij. Dat is mooi. En zorgt voor een continue groei van aanmeldingen van jonge kinderen. Dit legt druk op de al bestaande ondercapaciteit, zowel in menskracht als in budget. De behandelingen zowel in het voorveld als in de hoog specialistische jeugdhulp lopen zo het risico aan hun preventieve werking in te boeten. Iets wat juist zo hard nodig is, gezien de mogelijk grote problemen op latere leeftijd en de hoge kosten hiervan voor de maatschappij.

Kostendekkendheid van onze zorg

De tarieven in de jeugdzorg staan meer en meer onder druk. De hoogspecialistische zorg voor het jonge kind vraagt om specialistische expertise van onze medewerkers en vraagt om het organiseren van de zorg dicht bij de cliënt. Dit vertaalt zich in relatief hoge tarieven, die niet door alle gemeenten als zodanig worden vergoed. Gemeenten en/of gemeentelijke regio's kiezen steeds meer voor generieke, gemiddelde financiering die voor grote groepen jeugdhulpaanbieders gelden. Relatief duurdere zorg zoals die door ons als expertisecentrum voor het jonge kind wordt geboden, komt daarmee financieel onder druk te staan.

Krappe arbeidsmarkt

In de huidige markt is het nog steeds, net als in 2023, lastig om goed en gekwalificeerd personeel aan te trekken. In de jeugdhulpsector is sprake van concurrentie in de personeelsmarkt, medewerkers bewegen zich meer tussen verschillende jeugdzorginstellingen en dit kan leiden tot hogere kosten van personeel.

Ziekteverzuim

Goed ziekteverzuimmanagement is van cruciaal belang. Om goede continuïteit van zorg te kunnen blijven leveren, is vervanging van zieke medewerkers van belang. De keerzijde hiervan is dat de kosten van de zorg door deze vervangingskosten navenant stijgen.

Fraudegevoeligheid

Het risico op fraude en corruptie acht 't Kabouterhuis niet groot. De functiescheiding die binnen 't Kabouterhuis is aangebracht is van voldoende niveau om eventuele onrechtmatige onttrekkingen zoveel als mogelijk te beperken. De financiële administratie is afgeschermd voor het niet-financiële personeel om te voorkomen dat niet-bevoegd personeel toegang krijgt tot onze administratie.

Risicobeheersing

Wij actualiseren continu onze diagnostiek- en behandelmethodes op affectiviteit en efficiency. En om bovenstaande risico's goed te kunnen bewaken en te beheersen voeren we intensieve dialogen met en in alle gemeentelijke regio's waarin we gecontracteerd zijn. Financiering, kostendekkendheid van zorg en stagnatie in de keten is niet iets wat 't Kabouterhuis alleen als organisatie kan beheersen maar vraagt partnerschap met gemeentelijke regio's en ketenpartners. Onze interne bedrijfsvoering wordt strak en periodiek gemonitord om de samenhang tussen financiering en vertaling naar inzet van personeel en overige middelen goed te kunnen bewaken.

De druk op de gezondheidszorg is al jaren ongekend hoog. Landelijk zijn er daarom de akkoorden IZA (Integraal Zorgakkoord) en GALA (Gezond en Actief Leven Akkoord) gesloten. De landelijke Hervormingsagenda Jeugd 2023 – 2028 geeft eveneens aan dat de jeugdzorg anders moet gaan werken. Meer contextueel en meer in de omgeving van het kind. We moeten meer domein overstijgend naar het gezin kijken en handelen en de behandelingen moeten effectiever. Eveneens is er in alle regio's meer aandacht voor het jonge kind, waardoor (gelukkig) jonge kinderen eerder worden gesignaleerd.

Kwaliteit van leven

Echter, de wachtlijsten en -tijden zijn lang voor jonge kinderen. Veel te lang. Wij handelen vanuit onze missie en visie dat zowel preventie, vroegsignalering als -behandeling zorg dragen voor meer kwaliteit van leven, ook op latere leeftijd, en zorgen voor een kostenbesparing op lange termijn. Ook daarom verhouden wij ons de komende tijd tot nog meer preventieactiviteiten en het zorgen voor hogere effectiviteit en efficiëntie van onze geleverde zorg.

Onze missie en visie staan als een huis, het is echter in de veelheid van wachtlijsten, de zorg anders inzetten dichterbij huis, hoog ziekteverzuim en personeelstekort in de jeugdzorg een uitdaging om dit de komende jaren standvastig uit te dragen. Wij geven vorm aan onze meerjarenstrategie in 2024, samen met onze medewerkers. En juist met hen om te zorgen dat zij deze uitdaging aangaan vanuit een goede werkomgeving en voor een prachtige doelgroep (0 – 7 jaar). Wij blijven ons ontwikkelen en gaan nieuwe samenwerkingsverbanden aan voor de kinderen die onze toekomst zijn.

Rust

Financieel staat 't Kabouterhuis er goed voor. De druk op de jeugdzorgsector neemt echter ieder jaar meer toe. De afgelopen jaren hebben we te kampen gehad met veel aanbestedingen, nieuwe contracten en wisselende financieringssystemen. Dit doet onze sector, en daarmee ook onze organisatie, geen goed. De meeste contracten zoals die de afgelopen jaren opnieuw zijn gesloten, kennen een meerjarige looptijd. Dit geeft voor de komende twee á drie jaar relatief rust op het contractuele vlak.

De veerkracht en vitaliteit van medewerkers en teams zijn de afgelopen jaren (door onder meer corona en de effecten daarvan, druk op de zorg, hoge wachtlijsten, krappe arbeidsmarkt, et cetera) behoorlijk onder druk komen te staan. Hier focussen wij op met de intentie de veerkracht en vitaliteit te behouden en te vergroten. De preventie van verzuim en het verder terugdringen van verzuim blijven de aandacht vragen. Dit ook in het licht van de krappere arbeidsmarkt.

Contact

MOC 't Kabouterhuis Centraal Bureau
Amsteldijk 196
1079 LK Amsterdam
Tel: 020 – 644 53 51
E-mail: info@kabouterhuis.nl

[Naar alle locaties van 't Kabouterhuis](#)

Colofon

Samenstelling en redactie: communicatie 't Kabouterhuis
Beeld: rtf123 en Rodney Kersten.